

Literatura Catalana: Grans Autors, Grans Obres

Any acadèmic 2025-26

Professor	Gabriel Ensenyat Pujol Catedràtic d'universitat de l'àrea de Filologia Catalana
Departament	Filologia Catalana i Lingüística General
Despatx	CB06
Edifici	Ramon Llull
Telèfon	971 172 683
Correu electrònic	gabriel.ensenyat@uib.cat
Tutories	A convenir amb el professor

Professor	Jaume Guiscafrè Danús Titular d'universitat de l'àrea de la Filologia Catalana
Departament	Filologia Catalana i Lingüística General
Despatx	
Edifici	Ramon Llull
Telèfon	971 173 313
Correu electrònic	jaume.guiscafre@uib.cat
Tutories	A convenir amb el professor

Resum:

Aproximació panoràmica a la personalitat d'alguns dels escriptors més rellevants de la literatura catalana i als contextos culturals de la producció literària en català, amb una atenció especial a les obres més representatives i valuoses.

Durada: 20 hores.

Període: Del 2 de desembre de 2025 al 13 de gener de 2026.

Llengua vehicular: Català.

Objectius:

1. Adquirir una informació bàsica sobre la biografia de l'escriptor.
2. Conèixer els aspectes més característics de la seva obra considerada com a conjunt.
3. Comprendre els períodes més significatius de la producció literària en català.
4. Descriure i analitzar les dues o tres obres més representatives.
5. Comentar a fons alguns textos breus.

Continguts i cronograma de les sessions:

1. Ramon Llull, a càrrec de G. Ensenyat (dimarts 10 de desembre).
2. Anselm Turmeda, a càrrec de G. Ensenyat (dijous 12 de desembre).
3. Bernat Metge, a càrrec de G. Ensenyat (dimarts 17 de desembre).
4. *Tirant lo Blanc*, a càrrec de G. Ensenyat (dijous 19 de desembre).
5. De la "Decadència" a la "Renaixença", a càrrec de G. Ensenyat (dimarts 7 de gener).
6. Antoni M. Alcover, a càrrec de J. Guiscafrè (dijous 9 de gener).
7. Baltasar Porcel, a càrrec de G. Ensenyat (dimarts 14 de gener).
8. Rafel Ginard, a càrrec de J. Guiscafrè (dijous 16 de gener).

2

Activitats:

El desenvolupament de les sessions es fonamentarà, d'una banda, en les exposicions, sobretot informatives, que farà el professor sobre cada un dels autors i la seva obra i del context literari; de l'altra, en la lectura comentada d'alguns textos breus; i, finalment, en la formulació d'una sèrie de qüestions bàsiques destinades a subratllar davant els alumnes els aspectes de cada tema que caldrà que siguin considerats més rellevants i, per tant, d'assimilació més prioritària.

Criteris d'avaluació:

Cada alumne haurà de presentar els treballs següents:

- a) Una biocronologia bàsica d'un autor rellevant de la literatura catalana;

- b) Les respostes a un Qüestionari general sobre el conjunt dels deu autors i períodes inclosos al temari;
- c) Les respostes a un Qüestionari específic sobre alguns dels textos que hauran estat comentats a classe.

Bibliografia de referència:

- * AAVV: *Panorama crític de la literatura catalana*, 6 vols., Barcelona, Vicens Vives, 2009-2011.
- * Enric Bou (director): *Nou Diccionari de la Literatura Catalana*. Barcelona, Edicions 62, 2000.
- * Àlex Broch (director): *Diccionari de la literatura catalana*. Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2008.
- Gabriel Ensenyat Pujol: *Història de la literatura catalana a Mallorca a l'Edat Mitjana*, Palma, El Tall Editorial, 2001.
- * J.M. Prado i F. Vallverdú (directors): *Història de la literatura catalana* (3 volums) (1984). Barcelona. Edicions 62/Edicions Orbis.
- * Glòria Bordons i Jaume Subirana (ed.): *Literatura catalana contemporània* (1999). Barcelona. Editorial Proa.
- * Carme Oriol i Emili Samper (coordinadors): *Història de la literatura popular catalana*. (2017) Alacant, Palma, Tarragona. Universitat d'Alacant, Universitat Rovira i Virgili, Universitat de les Illes Balears.
- * Pere Rosselló Bover: *Els moviments literaris a les Balears (1840-1990)*. Palma. Edicions Documenta Balear.
- * AELC (Associació d'Escriptors en Llengua Catalana) www.escriptors.cat
- * Lletra (Portal de Literatura Catalana) www.uoc.edu/lletra

Breu currículum:

Dr. GABRIEL ENSENYAT PUJOL

Llicenciat (1984) i Doctor en Història (1990). Ha estat professor interí (1989-1992), professor Titular d'Escola Universitària (1992-1999), professor Titular d'Universitat (1999-2017) i Catedràtic (2017) adscrit al Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la Universitat de les Illes Balears. Especialitzat en història política, cultural i literària, les seves línies de recerca fonamentals s'han centrat en Ramon Llull i el lul·lisme, la recepció de la cultura de l'Humanisme a Mallorca i els autors anomenats menors. També ha editat nombrosos textos medievals i ha dut a terme edicions divulgatives i versions en català actual d'autors medievals. És autor de

nombrosos llibres, capítols de llibre i articles i ha participat en un gran nombre de congressos. Les seves obres individuals més destacades són: *La reintegració de la Corona de Mallorca a la Corona d'Aragó (1343-1349)* (1997), *La literatura catalana medieval a Mallorca* (1999), *Història de la literatura catalana a Mallorca a l'Edat Mitjana* (2001), *Estudis sobre Ramon Llull* (2007) *Jaume I. El rei que forjà una corona* (2009). En col·laboració amb la Dra. Maria Barceló Crespí ha publicat *Ferrando Valentí i la seva família* (1996), *Els nous horitzons culturals a Mallorca a l'edat mitjana* (2000) i *Clergues il·lustrats. Un cercle humanista a l'entorn de la Seu de Mallorca* (2013). També cal remarcar la seva participació en l'edició del *Cançonet Aguiló* (2000) i de *La cançó de la croada contra els albigesos* (2003).

Dr. JAUME GUISCAFRÈ DANÚS

Llicenciat (1992) i doctorat, amb Premi extraordinari, (2006) en Filologia Catalana per la Universitat de les Illes Balears. Professor titular del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General, on imparteix assignatures de teoria de la literatura, de literatura infantil i de folklorística. És especialista en la història de la literatura oral popular catalana, en rondallística i en teoria del folklore. Ha col·laborat amb Josep A. Grimalt en l'edició crítica i comentada de l'*Aplec de Rondaies Mallorquines d'en Jordi des Racó* (1996-2022), d'Antoni M. Alcover, que consta de nou volums. A part d'articles sobre folklore i literatura oral en revistes especialitzades, ha publicat, entre d'altres, *La poesia oral: gèneres, funcionalitat i supervivència* (2007, amb Caterina Valriu), *El rondallari Aguiló: Transcripció, edició i estudi introductori* (2008), *Erotisme i tabús en l'etnopoètica* (2013, amb Anna Francés) o *Es jaquet d'en Jordi des Racó* (2017). És coautor de la *Història de la literatura popular catalana* (2017) i de *A History of Catalan Folk Literature* (2019). També és membre fundador del Grup d'Estudis Etnopoètics (GEE) i del Grup de Recerca en Etnopoètica de les Illes Balears (GREIB).